

โลกของโลมา

โลมาเป็นสัตว์เลี้ยงลูกด้วยน้ำนมเช่นเดียวกับคน ได้ถือกำเนิดเกิดมาบนโลกเมื่อประมาณ 60 ล้านปีมาแล้ว ในสมัยนั้นบรรพบุรุษของโลมาและวานรเป็นสัตว์ชนิดเดียวกัน มาถึงยุคนี้ สัตว์ทั้งสองดำรงชีวิตแยกกัน และนั่นก็คือเหตุผลที่ตอบคำถามว่า เหตุใดลิงกับโลมาจึงมีความเฉลียวฉลาดเหนือสัตว์ชนิดอื่นๆ

ปลาโลมาที่ได้รับการฝึกฝน จะสามารถทำงานใต้น้ำแทนประธานน้ำได้ มันจะสามารถเล่นเกมต่างๆ ได้ และชาวทะเลเชื่อกันว่า ปลาชนิดนี้จะช่วยชีวิตคนที่เรือแตกให้รอดพ้นจากภัยฉalam ได้อีกด้วย

อันความผูกพันระหว่างคนกับโลมานั้นมีนิทานเล่ากันมากมาย เช่นมีเรื่องเล่าว่าในสมัยจักรพรรดิ Augustus ได้มีปลาโลมาตัวหนึ่งมาหลงรักเด็กชายชาวประมงแห่งหมู่บ้าน Basiae ปลาตัวนี้ให้เด็กขี่หลังว่ายน้ำข้ามทะเลสาบ Lucrine ไปรับที่โรงเรียนทุกวัน จนกระทั่งเด็กล้มเจ็บและเสียชีวิตลง ปลาโลมาก็ยังมาว่ายน้ำเวียนที่ริมทะเลสาบ นานเท่านานจนไม่เห็นเพื่อนรักของมันอีกแล้ว มันก็เลยโศกเศร้าหัวใจสลายตายตาม

โลมาเป็นสัตว์ที่มีสมองใหญ่ เมื่อเปรียบเทียบกับน้ำหนักตัว สมองส่วน cortex ของมันขรุขระและขดแน่นยิ่งกว่าสมองของมนุษย์มาก การที่มันมีสมองใหญ่และซับซ้อนนี้เอง ทำให้นักชีววิทยาหันมาสนใจศึกษาชีวิตความเป็นอยู่ และทุกสิ่งทุกอย่างที่เกี่ยวกับมัน โลมามักจะผสมพันธุ์กันในฤดูใบไม้ผลิ มันคลอดลูกโดยให้ส่วนหางโผล่มาก่อน มันจะตกลูก 1 ตัว ทุก 4-5 ปี เวลาคลอดเพื่อนของมันจะว่ายน้ำเข้าไปโกลัๆ เป็นพี่เลี้ยงให้กำลังใจ และคอยดูแลตัวอ่อน เวลาแม่โลมาไม่ว่างเพราะต้องออกไปหาอาหารโกลๆ โลมาเพศเดียวกันมักจะว่ายน้ำไปไหนมาไหนด้วยกันเพื่อปกป้องให้กันและกัน มันจะออกล่าเหยื่อด้วยกันและช่วยกันไล่ต้อนตัวเมียมาผสมพันธุ์ให้กัน

R. Smolker และคณะ แห่ง Woods Hole Oceanographic Institution ในรัฐ Massachusetts ประเทศสหรัฐอเมริกาได้รายงานการวิจัยค้นคว้าด้านพฤติกรรมสัมพันธ์ของปลาโลมา เมื่อเร็วๆ นี้ว่า

โลมามีพฤติกรรมที่ผิดแผกแตกต่างจากสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมชนิดอื่นๆ มาก เช่น โลมากลุ่มหนึ่งจะไปขอความช่วยเหลือจากโลมาอีกกลุ่มหนึ่งให้ไปต่อสู้กับโลมาอีกกลุ่มที่สาม ซึ่งพฤติกรรมลักษณะนี้ในสัตว์อื่นๆ ไม่มี นอกจากนี้คน (ซึ่งมีการรวมคนกัน 5 กลุ่ม เพื่อสู้กับคน 4 กลุ่ม) และเวลาสถานการณ์แวดล้อมเปลี่ยนแปลง โลมาที่เคยลงนามให้สัตยาบันเป็นมิตรกันนั้น ก็พลิกครีบเป็นศัตรูกันไปในพริบตา

ครั้งเวลาปลาโลมาตัวผู้ต้องการจะผสมพันธุ์ เพื่อนๆ มันจะช่วยกันว่ายน้ำต้อนโลมาตัวเมียที่มันต้องใจ จนได้มาสำเร็จกิจกรรม แล้วหลังจากนั้นมันทั้งกลุ่มก็จะกระทำทุกวิถีทางที่จะปกห้องมิให้ปลาที่ตกเป็นเมียมันว่ายน้ำหนีจากไปได้ โดยการว่ายน้ำเข้ากลุ่มมูม และหากตัวเมียคิดจะหนีอีกมันก็จะว่ายน้ำชนกระแทกและตีปลาตัวเมียด้วยครีบจนปลาตัวเมียต้องยอมจำนน

ส่วนงานวิจัยของ T. Williams และคณะ แห่ง Naval Ocean Systems Center Hawaii Laboratory ที่ฮาวาย ซึ่งตีพิมพ์ลงในวารสาร nature ฉบับเดือนกุมภาพันธ์ ปี พ.ศ. 2530 ก็ชี้แจงว่า เวลาเรือแล่นไปในทะเล เรามักจะเห็นปลาโลมากระโดดคลีน เขาอธิบายว่าเป็นเพราะมันต้องการประหยัดพลังงานในว่ายน้ำ โดยจะขอพึ่งพาอาศัยพลังงานจากคลื่นเพื่อเดินทางไกล โครงสร้างทางสรีระ และลักษณะการว่ายน้ำทำของมัน ว่ายน้ำได้เร็วถึง 8 เมตร/วินาที

ในการประชุมทางวิชาการที่กรุง Adelaide ประเทศออสเตรเลีย เมื่อเดือนมีนาคม พ.ศ. 2536 ได้มีนักวิชาการหลายคนกล่าวยกย่องโลมาว่าเป็นสัตว์ที่คล้ายคนมากกว่าลิงเสียอีกแน่ะ

คุณละครับ ว่าไง